

Dosarul nr. 2r-665/20

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Mămăligă
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

D E C I Z I E

30 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Nelea Stăvilă,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată (acțiune oblică) depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Nadejdei Buhna, Ruslan Stăvilă, Nelea Stăvilă și Ludmila Stăvilă cu privire la încasarea datoriei acumulate față de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 52/366 municipiul Chișinău,

împotriva încheierii din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul ca fiind depus înafara termenului legal,

c o n s t a ț ă:

La 13 mai 2019, SA „Termoelectrica” (creditor al APLP nr. 52/366 mun. Chișinău) a înaintat acțiune oblică împotriva Nadejdei Buhna, Ruslan Stăvilă, Nelea Stăvilă și Ludmila Stăvilă, solicitând încasarea, în mod solidar, de la Nadejda Buhna, Ruslan Stăvilă, Nelea Stăvilă și Ludmila Stăvilă în beneficiul APLP nr. 52/366 mun. Chișinău a datoriei pentru consumul energiei termice acumulată până în luna martie 2019 pentru locul de consum apartamentul nr. 20 din str. xxxxx, mun. Chișinău, în sumă de 19 380 de lei și în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată în sumă de 581,40 de lei.

Prin hotărârea din 5 septembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral acțiunea. S-a încasat în mod solidar de la Buhna Nadejda, Ruslan Stăvilă, Nelea Stăvilă și Ludmila Stăvilă, în beneficiul APLP nr. 52/366 mun. Chișinău, suma de 19 380 de lei cu titlu de datorie la plata pentru consumul energiei termice. S-a încasat în mod solidar, de la Nadejdei Buhna, Stăvilă Ruslan, Nelea Stăvilă și Ludmila Stăvilă, în beneficiul SA „Termoelectrica”, cheltuielile de judecată în sumă de 581,40 de lei pentru achitarea taxei de stat.

La 31 iulie 2020, Nelea Stăvilă a declarat apel împotriva hotărârii din 5 septembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a apelului, scutirea de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel,

casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și tardivă.

Prin încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea apelantei Nelea Stăvilă cu privire la repunerea apelului în termen.

S-a restituit apelantei Nelea Stăvilă, cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 5 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 18 noiembrie 2020, Nelea Stăvilă a declarat recurs împotriva încheierii din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept procedural, iar circumstanțele importante pentru cauză nu au fost elucidate pe deplin.

Consideră că instanța de apel eronat și nemotivat a refuzat repunerea în termen a cererii de apel, or, instanța de fond contrar art. 206 alin. (1) și art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, nu a expediat în adresa sa de domiciliu dispozitivului hotărârii, iar copia hotărârii a primit-o doar la 9 iulie 2020, de la executorul judecătoresc Augustin Bodrug.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată recurentei, prin intermediul poștei (f.d. 95), la 31 octombrie 2020, însă dovada legală de recepționare a acesteia lipsește.

Din aceste motive, Colegiul constată că recursul declarat la 18 noiembrie 2020 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că prin hotărârea din 5 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” (creditor al APLP nr. 52/366 mun. Chișinău) împotriva Nadejdei Buhna, Ruslan Stăvilă, Nelea Stăvilă și Ludmila Stăvilă cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a admis integral.

La 31 iulie 2020, Nelea Stăvilă a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând repunerea în termen a apelului, scutirea de la plata taxei de stat,

admiterea cererii de apel, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și tardivă. (f.d. 78)

Prin încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit apelantei Nelea Stăvilă cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 5 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

A concluzionat că hotărârea din 5 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată în lipsa apelantei, dat fiind faptul că cauza a fost examinată fără citarea părților, în procedura scrisă.

Dar apelanta a cunoscut despre existența și examinarea cauzei în prima instanță. Or, prin încheierea din 21 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a comunicat părților cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la aceasta, s-a stabilit termen de 30 de zile în cadrul căruia pârâții urmau să prezinte referința și copiile de pe înscrisurile necesare, s-a explicat că termenul de 30 de zile se va calcula de la data comunicării cererii de chemare în judecată, precum și că neprezentarea acestora nu va împiedica soluționarea cererii în baza materialelor anexate la aceasta (f.d.21).

Astfel, instanța de apel a reținut că din înscrisurile anexate la materialele cauzei se constată că întru respectarea dispozițiilor art. 276³ alin. (3) din Codul de procedură civilă, pârâtei-apelante Nelea Stăvilă, i-a fost expediată copia cererii de chemare în judecată cu anexe și încheierea din 21 mai 2019, la adresa de domiciliu mun. Chișinău, str. xxxxx, apartamentul nr.20 (f.d. 26), fiind recepționate de către aceasta la 30 mai 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 26).

La fel, Colegiul instanței de apel a menționat că dispozitivul hotărârii din 5 septembrie 2019 i-a fost expediat Nelei Stăvilă, prin scrisoarea din 6 septembrie 2019 (f.d.30).

Prin urmare a considerat că apelanta-pârâtă Nelea Stăvilă a cunoscut cu certitudine despre examinarea prezentei cauze, în condițiile în care la adresa de domiciliu i-au fost comunicate cererea de chemare în judecată cu anexele acesteia și încheierea din 21 mai 2019, privind acceptarea spre examinare în procedură scrisă a acțiunii SA „Termoelectrica”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată ca fiind legală și întemeiată din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 6 septembrie 2019, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 7 octombrie 2019, ultima zi pentru depunerea cererii de apel, potrivit art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa părții Nelea Stăvilă, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile articolului menționat, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De altfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că Nelea Stăvilă cunoștea despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, or, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” împreună cu anexele acesteia și încheierea din 21 mai 2019, privind acceptarea spre examinare în procedură scrisă a acțiunii, i-au fost comunicate recurentei la 30 mai 2019, fapt ce se demonstrează prin avizul de recepție de la fila dosarului 26.

Deci instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Cât privesc argumentele recurentului, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, cele menționate mai sus confirmă indubitabil faptul că Nelea Stăvilă a avut la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că Nelea Stăvilă a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Instanța de recurs nu poate reține cele invocate de Nelea Stăvilă, și anume că instanța de judecată nu a expediat în adresa sa de domiciliu dispozitivului hotărârii, or, constatările sus menționate combat argumentele recurente, dispozitivul hotărârii din 5 septembrie 2019 fiindu-i expediat la adresa de domiciliu, prin scrisoarea din 6 septembrie 2019 (f.d.30).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de Nelea Stăvilă și de a menține încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Nelea Stăvilă.

Se menține încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată (acțiune oblică) depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Nadejdei Buhna, Ruslan Stăvilă, Nelea Stăvilă și Ludmila Stăvilă cu privire la încasarea datoriei acumulate față de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 52/366 municipiul Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat